

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestond er bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de brief van 8 februari 2017 inzake Reactie op verzoek van het lid Bergkamp, gedaan tijdens de Regeling van werkzaamheden van 7 februari 2017, over de berichtgeving dat de Forensische Polikliniek Kindermishandeling (FPKM) per 1 maart sluit, vanwege het ontbreken van structurele financiering (31 015, nr. 131).

De voorzitter van de commissie,
Lodders

Adjunct-griffier van de commissie,
Sjerp

Inhoudsopgave	blz.
I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
II. Reactie van de Staatssecretaris	4

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de passages over de beoogde inrichting van de forensisch medische expertise in Nederland in de recente voortgangsrapportage Geweld in Afhankelijkheidsrelaties, het persbericht van de groep waartoe de Forensische Polikliniek Kindermishandeling (FPKM) behoort, en de brief van de Staatssecretaris van VWS en Minister van Veiligheid en Justitie naar aanleiding van dit bericht en het verzoek van de Kamer. De leden van de VVD-fractie vinden en vonden het beschikbaar zijn van forensisch-medische expertise in het algemeen en voor kinderen in het bijzonder heel belangrijk om (kinder-) mishandeling objectief te kunnen vaststellen dan wel een beschuldiging van (kinder-)mishandeling te kunnen ontkrachten. De leden van de VVD-fractie willen via dit schriftelijk overleg duidelijk krijgen of deze expertise in het algemeen en specifiek voor kinderen in Nederland voldoende geborgd is na sluiting van de FPKM.

1. In de brief van 8 februari 2017 wordt in de tweede alinea gesteld dat de tijdige inzet van forensisch-medische expertise noodzakelijk is. De leden van de VVD-fractie onderschrijven dit van harte en willen graag van de bewindspersonen de verzekering dat dit ook geldt voor de forensisch-medische expertise voor kinderen, omdat juist bij kinderen andere en extra kennis van zaken nodig is? Zo kon bij de FPKM andersoortig inwendig letselonderzoek bij kinderen worden uitgevoerd dan bij het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) mogelijk was in geval er een verdenking was van seksueel misbruik. Is dergelijk onderzoek nu ook mogelijk bij het NFI en het Landelijk Expertise Centrum Kindermishandeling (LECK)?
2. In de derde alinea wordt gewezen op de belangrijke rol die de FPKM heeft gespeeld om de benodigde expertise te leveren en door te ontwikkelen. Kan deze belangrijke rol van de FPKM wel worden gemist? Is één arts van de FPKM toevoegen aan het NFI voldoende, zoals in de negende alinea is gemeld, om de forensisch medische expertise op landelijke schaal daadwerkelijk voldoende beschikbaar te hebben en verdere door ontwikkeling van deze expertise te realiseren?
3. In de vierde alinea wordt namelijk aangegeven dat het forensisch bewustzijn van artsen zichtbaar is toegenomen en daarbij wordt naar de bijlage bij de brief verwezen. De leden van de VVD-fractie constateren dat bij in het landelijk totaal de FPKM in 2014 en 2015 verreweg het grootste aantal letselonderzoeken voor zijn rekening neemt en een substantieel aantal adviezen geeft. Deze leden stellen de vraag hoe dit zich verhoudt tot voldoende beschikbaar houden en borgen van forensisch-medische expertise in het algemeen en voor kinderen in het bijzonder.
4. Er is overbruggingsfinanciering geregeld op advies van de Transitie Autoriteit Jeugd (TAJ) voor zowel het LECK als de FPKM voor de jaren 2016 en 2017, is gesteld in de zevende alinea. Kunt u aangeven waarom de FPKM dan het besluit heeft genomen om al per 1 maart 2017 te sluiten?
5. In de achtste alinea en de recente voortgangsrapportage geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) is aangegeven hoe de kwartiermaker die is aangesteld heeft geadviseerd om de forensisch-medische expertise te organiseren op landelijk en regionaal niveau en deze ook

- te borgen. In dit advies was er voor gekozen om de expertise van de FPKM regionaal in te gaan zetten. Kunt u aangeven hoe deze expertise op regionaal op adequaat niveau blijft en geborgd is als de FPKM hier tussenuit valt door de sluiting per 1 maart 2017?
6. Heeft het besluit van de Forensisch Zorgspecialisten de bewindspersonen en de kwartiermaker van de TAJ verrast, gegeven het feit dat er niks over gemeld is in de recente voortgangsrapportage GIA?
 7. In de tiende alinea wordt aangegeven dat het borgen van de forensisch medische expertise een taak is van de overheid en dat het advies van de kwartiermaker handvatten geeft voor een structureel goede organisatie ervan. De leden van de VVD-fractie vragen nogmaals of deze taakopvatting ook geldt voor forensisch medische expertise voor kinderen en hoe u het gat dat ontstaat als de FPKM per 1 maart sluit gaat opvullen, te meer deze expertise niet zo maar voorhanden is?

Vragen en opmerkingen van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van reactie van de Staatssecretaris van VWS op de berichtgeving dat de Forensische Polikliniek Kindermishandeling (FPKM) per 1 maart moet sluiten. Deze leden hebben het goede werk van de FPKM altijd gewaardeerd en hadden graag gezien dat er wel structurele financiering was gekomen. Met dat doel hebben de leden van de CDA-fractie ook diverse moties ingediend, zoals de motie Keijzer/Bergkamp (34 300-XVI, nr.144) waarin de regering verzocht werd bij het aantonen van kindermishandeling in de strafrechten specialistische kennis van de FPKM te betrekken en de motie Van Toorenborg/Keijzer (29 628, nr. 559) waarin de regering verzocht werd onafhankelijk onderzoek te laten verrichten naar de onderbouwing van politie en justitie dat onderzoek beter belegd kan worden bij het NFI dan bij de FPKM. Helaas heeft de regering echter keer op keer laten zien geen structurele oplossing te willen zoeken voor het voortbestaan van de FPKM. De leden van de CDA-fractie betreuren dit. Deze leden hebben daarom nog enkele vragen en opmerkingen bij de reactie van de Staatssecretaris.

De Staatssecretaris geeft in zijn brief aan dat de FPKM met veel inzet en bevoegenheid de expertise op de kaart heeft gezet en doorontwikkeld. Hoe rijmt de Staatssecretaris deze waardering met het stelselmatig dwarsbomen van de structurele financiering van de FPKM?

De Staatssecretaris schrijft dat de inzet van de FPKM in de afgelopen jaren minder was geworden door een afname van de vraag vanuit de politie en het OM, en door een afname van de vraag vanuit de medische sector. De leden van de CDA-fractie stellen dat dit het gevolg was van het besluit om van het NFI de «preferred supplier» te maken, zoals bleek uit de beantwoording van eerder gestelde Kamervragen¹. Kan de Staatssecretaris aangeven hoeveel acute zedenzaken met kinderen door het NFI in de afgelopen jaren zijn onderzocht? Hoeveel lichamelijk forensische onderzoeken zijn door de Forensische Polikliniek Kindermishandeling (FPKM) gedaan in 2016? Hoeveel lichamelijk forensische onderzoeken bij vermoeden van kindermishandeling zijn door het NFI uitgevoerd in 2016? De leden van de CDA-fractie vragen hoeveel gespecialiseerde forensische artsen voor kinderen bij het Landelijk Expertise Centrum Kindermishandeling (LECK) werkzaam zijn, en hoeveel casussen van lichamelijk forensische onderzoeken het LECK in 2016 heeft uitgevoerd.

De leden van de CDA-fractie willen in ieder geval dat de expertise van het FPKM geborgd wordt. Bij de FPKM waren in 2014 nog 6 forensisch artsen

¹ Antwoorden Kamervragen van het lid Keijzer (CDA) aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over kindermishandeling (ingezonden 2 oktober 2015, nr. 2015Z18042)

voor kinderen betrokken. De Staatssecretaris geeft nu aan de expertise te borgen door de formatie van het NFI uit te breiden met een arts van de FPKM. De leden van de CDA-fractie vragen waarom de Staatssecretaris denkt dat hiermee de expertise voldoende geborgd is. Deze leden vragen tevens wat er gebeurt met de overige artsen van de FPKM die niet aan de formatie van het NFI worden toegevoegd.

De leden van de CDA-fractie vragen op welke wijze de Kamer op de hoogte gehouden zal worden over de ontwikkelingen rond het borgen van een structureel goede organisatie van forensisch medische expertise.

Vragen en opmerkingen van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben vernomen dat de Forensische Polikliniek Kindermishandeling (FPKM) per 1 maart 2017 haar deuren «sluit» en stopt met haar werkzaamheden. Een forensische polikliniek die medische en juridische experts ondersteunt in bevindingen bij een vermoeden van kindermishandeling op seksueel misbruik. In de ogen van de leden van de D66-fractie, zeer waardevol.

De forensische polikliniek geeft, als één van de redenen, van de sluiting aan dat er onvoldoende structurele financiering was, waardoor er geen goede bedrijfsvoering plaats kon vinden. Dit is geen nieuw signaal richting de Kamer en de bewindspersonen. De leden van de D66-fractie vernemen graag een reflectie van de Staatssecretaris op de aanhoudende dreiging van sluiting die eerder geagendeerd is door de polikliniek, en het belang van dit orgaan, zoals geagendeerd door meerdere partijen in de Kamer. Hoe kan het dat deze organisatie er nu voor kiest om de deuren te sluiten? De leden ontvangen graag een verklaring van de Staatssecretaris, en vernemen graag of een doorstart ook tot de mogelijkheden behoort? De leden van de D66-fractie vernemen graag hoe de Staatssecretaris aankijkt tegen de continue dreiging van financiële onzekerheid en deze afloop? Deze leden zijn de polikliniek in ieder geval dankbaar dat zij met eigen geld, en subsidies nog een tijd het hoofd boven water hebben weten te houden. Zij maken zich wel grote zorgen over de continuïteit van forensische-medische onderzoeken bij (vermoedens van) kindermishandeling. Genoemde leden vernemen graag van de Staatssecretaris in hoeverre deze specialistische dienstverlening en expertise geborgd gaat worden? Op welke wijze wordt de forensische opleiding voor verpleegkundigen geborgd, nu de FPKM als enige aanbieder voor deze groep wegvalt?

Ook vernemen de leden van de D66-fractie graag hoe het archief, dat nu bij de FPKM aanwezig moet zijn, behouden blijft?

Graag vernemen de leden van de D66-fractie welke termijn de kwartiermaker (nog) nodig heeft om beide ministeries te adviseren over structurele inbedding en financiering van deze forensische expertise? Kan worden aangegeven in hoeverre de GGD bij gesprekken over de continuïteit van deze zorg wordt betrokken? In hoeverre is het de opdracht voor de kwartiermaker om de structurele inbedding via één landelijk kenniscentrum, mogelijkterwijs met diverse dependances in de regio, te waarborgen?

Tot slot vernemen de leden van de D66-fractie graag wanneer verwacht wordt dat de bewindspersonen deze bevindingen naar de Kamer zullen sturen? Op welke wijze garanderen zij dat er in de tussentijd geen kinderen tussen wal en schip zullen vallen? Genoemde leden maken zich hier behoorlijke zorgen over, en willen voorkomen dat kinderen over het hoofd worden gezien.

II. Reactie van de Staatssecretaris